

**Objaśnienia do sprawozdań
MPiPS-03 i DOŻYWIANIE**

Spis treści

MPIPS-03 OBJAŚNIENIA	1
SPRAWOZDANIE Z PROGRAMU „POMOC PAŃSTWA W ZAKRESIE DOŻYWIANIA” – OBJAŚNIENIA	12

OBJAŚNIENIA

**do sporządzenia sprawozdania na formularzu MPiPS-03
z udzielonych świadczeń pomocy społecznej - pieniężnych, w naturze i
usługach**

Dział 1, 2A, 2B, 2 C-1, 2 C-2, 2 C-3, 3, 4, 5, 6A, 6B – dane zbiorcze dla województwa wykonują, na podstawie danych uzyskanych z odpowiednich jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, służby wojewody zobowiązane do sporządzania sprawozdania MPiPS-03.

Zgodnie z wyjaśnieniami zawartymi w publikacji Głównego Urzędu Statystycznego „Rocznik Statystyczny Województw” Warszawa 2006, w UWAGACH OGÓLNYCH: za osoby lub rodziny „na wsí” należy uznać osoby lub rodziny zamieszkujące obszar położony w granicach jednostek podziału administracyjnego nie posiadające statusu miasta.

Dział 1

ZATRUDNIENIE W JEDNOSTKACH ORGANIZACYJNYCH POMOCY SPOŁECZNEJ

Liczbę pracowników zatrudnionych (na podstawie umowy o pracę) należy podać wg stanu na ostatni dzień okresu sprawozdawczego, tj. 30 VI lub 31 XII. Należy uwzględnić wszystkich pracowników zatrudnionych bez względu na wymiar czasu pracy (nie dokonując przeliczenia na pełne etaty). Liczba zatrudnionych nie obejmuje pracowników przebywających na urloпах wychowawczych, opiekuńczych, bezpłatnych.

W Dziale 1 należy podać liczbę pracowników zgodnie ze stanowiskami wyszczególnionymi w zawartych umowach o pracę. Oznacza to, że np. kierownik ośrodka pomocy społecznej lub jego zastępca wykonujący jednocześnie obowiązki pracownika socjalnego powinni być wykazani wyłącznie w wierszu 24 /kierownicy/ lub 25 /zastępca kierownika/, natomiast nie powinni być wykazani np. w wierszu 28 /specjalista pracy socjalnej/.

Przez dyrektora, zastępcę dyrektora w wierszu 5 oraz kierownika w wierszu 24 należy rozumieć osobę kierującą (zarządzającą) daną jednostką (powiatowym centrum pomocy rodzinie lub ośrodkiem pomocy społecznej). Wiersz 24 nie obejmuje kierowników sekcji.

W przypadku jednostek realizujących jednocześnie zadania gminy i powiatu, pracowników należy wykazać zarówno w wierszach dotyczących PCPR (wiersze 4-22), jak również w wierszach dotyczących OPS (wiersze 23-40), w taki sposób, aby ten sam pracownik nie powtórzył się, był wykazany tylko raz. Stanowisko dyrektora całego ośrodka powinno być wykazywane w części dotyczącej OPS, czyli w wierszu 24. Jego zastępcy powinni być wykazywani w wierszu 6, jeżeli sprawują kontrolę nad realizacją zadań powiatowych lub w wierszu 25, jeżeli sprawują kontrolę nad realizacją zadań gminnych.

Specjaliści pracy z rodziną zatrudnieni w jednostkach realizujących jednocześnie zadania gminy i powiatu, powinni być wykazywani w wierszach 16 i 17, a nie w wierszu 40 dotyczącym pozostałych pracowników OPS.

W wierszach 50 do 53 dotyczących zatrudnienia w ośrodkach wsparcia, jeżeli osoba jest zatrudniona w więcej niż jednym rodzaju ośrodka wsparcia lub też dany ośrodek pełni więcej niż jedną funkcję, to należy ją wykazać w każdym z nich, pamiętając o tym, aby w wierszu ogółem (wiersz 49 ośrodki wsparcia) umieścić rzeczywistą liczbę zatrudnionych, tzn. daną osobę wykazać tylko jeden raz.

Dział 2A

UDZIELONE ŚWIADCZENIA - ZADANIA ZLECONE GMINOM

Za rodzinę należy uznać, zgodnie z art. 6 pkt 14) ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, Dz.U. z 2004 r. Nr 64, poz. 593, osoby spokrewnione lub niespokrewnione pozostające w faktycznym związku, wspólnie zamieszkujące i gospodarujące.

Dział 2A wypełniamy zgodnie z zasadą, że w danym wierszu dotyczącym danego świadczenia rodzinę, osobę i rodzinę należy wymienić tylko raz, bez względu na liczbę otrzymanych decyzji i świadczeń.

Na przykład w wierszu 2 zasiłki stałe ogółem w kolumnie 1, 4 i 5 wymienimy osobę i rodzinę tylko raz, bez względu na liczbę otrzymanych decyzji i zasiłków. Również w wierszu 1 sumarycznym wymienimy osobę i rodzinę tylko raz, bez względu na to, jaki rodzaj pomocy otrzymała.

Oznacza to, że w przypadku rodziny 3-osobowej, w której jedna osoba otrzymała decyzją zasiłek stały za miesiące marzec – grudzień okresu sprawozdawczego oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania w ilości 30 godzin w okresie sprawozdawczym, wiersz 2 wypełniamy w następujący sposób:

	kolumna				
	1	2	3	4	5
Wiersz 1	1	X	suma kwot z wierszy 2,5 i 6	1	3
Wiersz 2	1	10 wyliczona kwota łączna* świadczeń w okresie sprawozdawczym	1	3
Wiersz 4	1	10 wyliczona kwota łączna* świadczeń w okresie sprawozdawczym	1	3
Wiersz 6	1	30 wyliczona kwota łączna* świadczeń w okresie sprawozdawczym	1	3

*** kwota łączna świadczeń jest iloczynem liczby świadczeń przyznanych w danym okresie sprawozdawczym i kwoty świadczenia wymienionego w decyzji. Tak więc kwota łączna świadczeń w danym okresie sprawozdawczym wymieniona w sprawozdaniu jest wielkością „teoretyczną”, tzn. nie uwzględnia sytuacji, gdy dane świadczenia z różnych przyczyn nie są wypłacone w danym okresie sprawozdawczym.**

W przypadku świadczeń refundowanych, sprawozdawczość prowadzi jedynie ta gmina, która wydaje i realizuje decyzję. Wielkości w sprawozdaniu nie są korygowane ani o refundacje, ani o zwroty w wyniku nienależnie pobranych świadczeń.

Przy zachowaniu tej zasady wypełniamy pozostałe działy Sprawozdania.

Za świadczenie należy przyjąć w przypadku:

- zasiłku stałego – 1 zasiłek
- zasiłku celowego na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną – 1 decyzję przyznającą daną pomoc
- specjalistycznej usługi opiekuńczej dla osoby z zaburzeniami psychicznymi – 1 godzinę usługi

Przyjmuje się, że w przypadku zasiłku stałego (wiersze 2 – 4) do składu rodziny (kolumna 5 "Liczba osób w rodzinach") nie wlicza się dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych ani pełnoletnich wychowanków rodziny zastępczej. Odnosi się to zarówno do osoby samotnie gospodarującej jak i do osoby w rodzinie, zgodnie z zasadami ustalania prawa do tego zasiłku.

W przypadku specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi (wiersz 6) należy wykazywać tylko te usługi które świadczone są w miejscu zamieszkania.

Ilość i wartość usług opiekuńczych liczona jest na podstawie decyzji i nie jest korygowana faktycznymi wydatkami ośrodka na te świadczenia. Jest natomiast pomniejszana o obowiązkową odpłatność klienta, jeśli taka odpłatność jest określona w decyzji.

W przypadku zmiany wysokości świadczenia, która nastąpiła w wyniku wydania kolejnej decyzji zmieniającej tą wysokość wstecz, świadczenie w nowej wysokości liczone jest w sprawozdaniu począwszy od miesiąca, w którym wydana została decyzja zmieniająca. Miesiące wcześniejsze zmienione tą decyzją liczone są wg kwot z decyzji zmienionej. Ma to na celu zachowanie poprawności danych w sprawozdaniach liczonych narastająco, tak aby wyniki za ten sam okres sprawozdawczy nie zależały od daty liczenia sprawozdania.

Dział 2B

UDZIELONE ŚWIADCZENIA - ZADANIA WŁASNE GMIN

Dział 2B wypełniamy, podobnie jak Dział 2A, zgodnie z zasadą, że w danym wierszu dotyczącym danego świadczenia na rodzinę, osobę i rodzinę należy wymienić tylko raz, bez względu na liczbę otrzymanych decyzji i świadczeń.

Za świadczenie należy przyjąć w przypadku:

- | | |
|--|---|
| – zasiłku okresowego | – 1 zasiłek |
| – schronienia | – 1 nocleg lub 1 zasiłek na 1 nocleg |
| – posiłku | – 1 posiłek lub 1 zasiłek na 1 posiłek |
| | Przez posiłek rozumiemy 1 danie gorące. |
| | W wierszu 10 wyszczególniamy wszystkie rodziny otrzymujące tę formę pomocy na podstawie art. 17, ust. 1, pkt 3i pkt 14 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, Dz.U. z 2004 r. Nr 64, poz. 593. |
| | U w a g a – za osobę (osoby), której decyzją przyznano świadczenie, w przypadku posiłków w szkole, należy przyjąć dziecko (lub dzieci), które korzystało z tego świadczenia, a nie matkę lub inną osobę, na którą została wystawiona decyzja. |
| – Ubrania | – 1 decyzję przyznającą to świadczenie |
| – usługi opiekuńczej | – 1 godzinę usługi |
| – usługi opiekuńczej specjalistycznej | – 1 godzinę usługi |
| – zasiłku celowego na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom nie mającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podst. przepisów o powszechnym ubezpieczeniu w NFZ | – 1 zasiłek |
| – zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego | – 1 zasiłek |
| – zasiłku celowego w formie biletu kredytowanego | – 1 bilet |
| – pogrzebu | – liczbę osób zmarłych |
| – pomoc na ekonomiczne usamodzielnienie | – 1 zasiłek, 1 pożyczka, 1 decyzja przyznająca pomoc w naturze |

Przyjmuje się, że w przypadku zasiłku okresowego (wiersze 2 – 8) do składu rodziny (kolumna 5 "Liczba osób w rodzinach") nie wlicza się dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych ani pełnoletnich wychowanków rodziny zastępczej, zgodnie z zasadami ustalania prawa do tego zasiłku.

Do wierszy 10 (Posiłek ogółem) i 11 (Posiłek w tym dla: dzieci) należy przenieść odpowiednie informacje ze sprawozdania DOŻYWIANIE z Działu III, kolumny 2 (Ogółem) w następujący sposób:

- do kolumny 1 (Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie) osoby z wiersza 1 (Liczba osób korzystających z posiłku);
- do kolumny 2 (Liczba świadczeń) ilość świadczeń z wiersza 8 (Liczba posiłków);
- do kolumny 3 (Kwota świadczeń w zł) kwotę z wiersza 13 (Koszt świadczeń w zł);
- do kolumny 4 (Liczba rodzin) rodziny z wiersza 6 (Liczba rodzin);
- do kolumny 5 (Liczba osób w rodzinach) osoby z wiersza 7 (Liczba osób w rodzinach).

W wierszach 13 i 14 ((Usługi opiekuńcze ogółem i w tym: specjalistyczne) ilość i wartość usług opiekuńczych liczona jest na podstawie decyzji i nie jest korygowana faktycznymi wydatkami ośrodka na te świadczenia. Jest natomiast pomniejszana o obowiązkową odpłatność klienta, jeśli taka odpłatność jest określona w decyzji.

Do wiersza 21 (Inne zasiłki celowe i w naturze) należy przenieść odpowiednie informacje ze sprawozdania DOŻYWIANIE z Działu II, kolumny 2 w następujący sposób:

- do kolumny 1 (Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie) osoby z wiersza 1 (Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie);
- do kolumny 3 (Kwota świadczeń w zł) kwotę z wiersza 5 (Koszt świadczeń w zł);
- do kolumny 4 (Liczba rodzin) rodziny z wiersza 2 (Liczba rodzin);
- do kolumny 5 (Liczba osób w rodzinach) osoby z wiersza 3 (Liczba osób w rodzinach).

Wiersze 27 (Poradnictwo specjalistyczne), 28 (Interwencja kryzysowa) i 29 (Praca socjalna) nie są wliczane do wiersza 1 (Razem).

Nienumerowany wiersz umieszczony pod tabelą Działu 2B „Odpłatność gminy za pobyt w domu pomocy społecznej” zawiera dane dotyczące odpłatności gminy za pobyt osoby skierowanej do DPS i nie należy go ujmować w wierszu 1 (Razem). W kolumnie 2 „Liczba świadczeń” wykazywana jest liczba miesięcy pobytu w DPS, za które wnoszona jest opłata. Natomiast w kolumnie 3 „Kwota świadczeń w zł” wykazywana jest wyłącznie ustalona opłata gminy za pobyt bez uwzględniania ewentualnych opłat wnoszonych przez gminę za osoby nie wywiązujące się z tego obowiązku.

W przypadku zmiany wysokości świadczenia, która nastąpiła w wyniku wydania kolejnej decyzji zmieniającej tą wysokość wstecz, świadczenie w nowej wysokości liczone jest w sprawozdaniu począwszy od miesiąca, w którym wydana została decyzja zmieniająca. Miesiące wcześniejsze zmienione tą decyzją liczone są wg kwot z decyzji zmienionej. Ma to na celu zachowanie poprawności danych w sprawozdaniach liczonych narastająco, tak aby wyniki za ten sam okres sprawozdawczy nie zależały od daty liczenia sprawozdania.

Dział 2C-1

POMOC MAJĄCA NA CELU ŻYCIOWE USAMODZIELNIENIE I INTEGRACJĘ ZE ŚRODOWISKIEM DLA OPUSZCZAJĄCYCH

W wierszach 1, 5, 9, 13, 17, 21, 25, 29, 33 należy wskazać jedynie tę liczbę rodzin zastępczych, placówek opiekuńczo-wychowawczych, itd. z których osobom udzielono pomocy mającej na celu życiowe usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem, które znajdują się na terenie powiatu wykazującego dane w tym dziale.

Dane w odpowiednich wierszach należy wykazać dla ostatniej rodziny zastępczej, placówki opiekuńczo – wychowawczej, itd. wskazanej w wywiadzie dla osób ubiegających się o pomoc pieniężną na usamodzielnienie (Cz.VIII) w pozycji „Ostatnie miejsce pobytu przed usamodzielnieniem”.

Dział 2C-2

RODZINY ZASTĘPCZE

Za osobę, której decyzją przyznano świadczenie (kol. 1) należy uznać dziecko, lub dzieci, na które przyznawane jest świadczenie lub w przypadku wierszy 24, 32, 40, 41 dorosłego członka rodziny zastępczej, na którego wypłacane jest wynagrodzenie.

W liczbie dzieci umieszczonych w rodzinie zastępczej (kol. 5) należy uwzględnić wszystkie dzieci umieszczone w rodzinach zastępczych, a nie tylko przyjętych w danym okresie sprawozdawczym. W kolumnie 5 nie są liczone dzieci własne.

Podczas pozostawania w gotowości pełnienia zadań pogotowia rodzinnego nie ma umieszczonych w pogotowiu dzieci, zatem dla wiersza 41 (wynagrodzenie osoby pozostającej w gotowości pełnienia zadań pogotowia rodzinnego) kolumna 5 (Liczba dzieci umieszczonych w rodzinie zastępczej) powinna być wyzerowana. Jeżeli rodzina o charakterze pogotowia rodzinnego ma w okresie sprawozdawczym również dzieci spokrewnione, to wtedy będą one wykazane w odpowiednim wierszu dla rodziny spokrewnionej w zależności od otrzymanego na te dzieci świadczenia.

W wierszach 24, 32, 40 i 41 dotyczących wynagrodzeń osób za pełnienie funkcji rodziny zawodowej niespokrewnionej z dzieckiem, w tym wielodzietnej, specjalistycznej oraz o charakterze pogotowia rodzinnego w kolumnie 3 „Kwota świadczeń w zł” należy wykazać całą kwotę wypłacaną zawodowej rodzinie zastępczej, w tym również ½ składki emerytalno-rentowej i całą składkę zdrowotną opłacane przez rodzinę z otrzymanego wynagrodzenia, jak również odprowadzaną przez powiat zaliczkę na podatek dochodowy. Nie są natomiast w tych wierszach wykazywane: druga część składki emerytalno-rentowej, stanowiąca koszt ośrodka oraz kwota odprowadzana przez powiat na tzw. Fundusz Pracy.

Dział 3

RZECZYWISTA LICZBA OSÓB I RODZIN OBJĘTYCH POMOCĄ SPOŁECZNĄ

Dział 3. „Rzeczywista liczba osób i rodzin objętych pomocą społeczną” wypełniamy przy zachowaniu zasady, iż dana rodzina korzystająca ze świadczeń przyznanych w ramach zadań zleconych, a także zadań własnych wystąpi tylko raz w wierszu 2 (otrzymała świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych), tylko raz w wierszu 3 (otrzymała świadczenia przyznane w ramach zadań własnych), a także tylko raz w wierszu 1 (otrzymała pomoc niezależnie od źródła finansowania - zadania zlecone - własne).

Przykład 1.

Rodzina 5-osobowa – mieszkająca w mieście (mąż, żona i troje dzieci), w której osoby otrzymały:

- mąż - zasiłek okresowy w styczniu, lutym i następnie w kwietniu i maju
oraz zasiłek celowy w lipcu
żona - zasiłek stały w okresie czerwiec – grudzień.

Wiersze 1-5 należy wypełnić w następujący sposób:

			kolumna			
			1	2	3	4
Wiersz 1	mąż żona	- korzystają z pomocy bez względu na źródło finansowania (zlecone – własne)	2	1	-	5
Wiersz 2	żona	- zasiłek stały	1	1	-	5
Wiersz 3	mąż	- zasiłek okresowy oraz zasiłek celowy	1	1	-	5
Wiersz 4		-	-	-	-	-
Wiersz 5		-	-	-	-	-

Przykład 2.

Rodzina 6-osobowa –mieszkająca na wsi: mąż, żona, 2 dzieci, teść, teściowa - otrzymująca:

mąż	- zasiłek okresowy przez 5 miesięcy
żona	- zasiłek stały w okresie październik – grudzień
pierwsze dziecko (chłopiec)	- posiłek w okresie styczeń – czerwiec
drugie dziecko (dziewczynka)	- ubranie w miesiącu sierpniu
teściowa	- zasiłek celowy na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne oraz bilety kredytowane w maju i czerwcu
teść	- specjalistyczne usługi opiekuńcze w okresie marzec –
grudzień	

Sposób wypełniania tabeli:

			kolumna			
			1	2	3	4
Wiersz 2	żona	- zasiłek stały	1	1	1	6
Wiersz 3	pierwsze dziecko	- posiłek	5	1	1	6
	drugie dziecko	- ubranie				
	teściowa	- zasiłek celowy na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne oraz bilet kredytowany				
	mąż	- zasiłek okresowy	6	1	1	6
	teść	- specjalistyczne usługi opiekuńcze				
Wiersz 1	mąż	- zasiłek okresowy				
	żona	- zasiłek stały				
	teść	- specjalistyczne usługi opiekuńcze				
	teściowa	- zasiłek celowy na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne oraz bilet kredytowany				
	pierwsze dziecko	- posiłek				
	drugie dziecko	- ubranie				
Wiersz 4		-	-	-	-	-
Wiersz 5		-	-	-	-	-

W przypadku pomocy w formie kolonii, obiadów w szkole, ubrania, schronienia, za osobę otrzymującą decyzją świadczenie należy uznać dziecko, ewentualnie dzieci korzystające z tego świadczenia.

Podany powyżej sposób wypełniania tabeli pozwoli na wykazanie faktycznej liczby osób, którym decyzją przyznano świadczenie (a także liczby rodzin oraz liczby osób w tych rodzinach) w ramach zadań zleconych - wiersz 2, własnych - wiersz 3 oraz korzystających z pomocy bez względu na sposób finansowania (zlecone, własne) - wiersz 1. Pozwoli to uniknąć w danym wierszu 1, 2, 3 zawiżenia liczby rodzin i osób korzystających z danego rodzaju pomocy.

Wiersz 1 nie będzie więc sumą wiersza 2, wiersza 3 i wiersza 4.

Zarówno w wierszu 1, 2 i 3 nie podajemy osób, którym pomoc została udzielona wyłącznie w formie pracy socjalnej. Osoby, rodziny, liczbę osób w tych rodzinach otrzymujące tę formę pomocy wykazujemy wyłącznie w wierszu 5.

Oznacza to, iż osoba (rodzina), która otrzymała pomoc w formie: zasiłku stałego, zasiłku okresowego, biletu kredytowanego, zasiłku celowego oraz której udzielono pomoc w formie pracy socjalnej zostanie wykazana raz w wierszu 1 (korzysta z pomocy społecznej), raz w wierszu 2 (zasiłek stały), raz w wierszu 3 (zasiłek okresowy, celowy, bilet kredytowany), oraz raz w wierszu 4 (otrzymała pomoc w formie pracy socjalnej). Analogicznie wykazywani są członkowie rodzin w kolumnie 4.

Dział 3 „LICZBA OSÓB I RODZIN OBJĘTYCH POMOCĄ SPOŁECZNĄ” obejmuje łącznie osoby lub rodziny objęte pomocą społeczną wyszczególnioną w działach 2 A, 2 B, 2 C – 1, 2 C – 2, 2 C – 3.

W przypadku ośrodka realizującego TYLKO zadania gminy:

- wartości wiersza 2 (Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych) powinny być równe wartościom odpowiednich kolumn wiersza 1 Działu 2A;
- wartości wiersza 3 (Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych) powinny być równe wartościom odpowiednich kolumn wiersza 1 działu 2B;
- wartości wiersza 4 (Praca socjalna) powinny być równe wartościom odpowiednich kolumn wiersza 29 (Praca socjalna) w Dziale 2B.

Te zależności nie mają zastosowania w ośrodku realizującym zarówno zadania gminy jak i powiatu. Należy również pamiętać, że te same rodziny (osoby) mogą otrzymywać jednocześnie różne formy pomocy wykazywane w Działach 2-C1, 2-C2, 2-C3, natomiast w Dziale 3 rodziny (osoby) będą wykazane tylko raz.

Dział 4

POWODY PRYZNANIA POMOCY

Charakteryzując rodzinę z punktu widzenia powodu przyznania pomocy należy podać wszystkie przyczyny trudnej sytuacji życiowej wymienione w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, Dz.U. z 2004 r. Nr 64, poz. 593. Oznacza to, iż w jednej rodzinie może wystąpić kilka przyczyn przyznania pomocy, np. bezrobocie, alkoholizm itd., a więc dana rodzina winna być wykazana w kilku odpowiednich wierszach.

Przykład:

Rodzina otrzymuje pomoc z powodu trudnej sytuacji życiowej spowodowanej np. bezrobociem i alkoholizmem. Rodzinę tę należy wykazać raz w wierszu 6 (bezrobocie) oraz raz w wierszu 13 (alkoholizm).

Za rodziny wielodzietne należy uznać rodziny posiadające 4 i więcej dzieci.

Za osobę lub rodzinę, której powodem przyznania pomocy było „UBÓSTWO” – wiersz 1 należy uznać osobę lub rodzinę w której dochód na osobę był RÓWNY LUB NIŻSZY od kwot wymienionych w art. 8 ustawy o pomocy społecznej.

Nie należy liczyć w tym dziale rodzin zastępczych.

Dział 5

TYPY RODZIN OBJĘTYCH POMOCĄ SPOŁECZNĄ

Dział 5. „Typy rodzin objętych pomocą społeczną” - należy wypełniać wyłącznie w okresach rocznych, tj. za I-XII.

Przy wypełnianiu tego formularza należy uwzględnić ogólną zasadę, że rodzina objęta pomocą występuje, **tylko raz** w wierszu 1 niezależnie od rodzaju, formy, liczby oraz źródła finansowania udzielonej pomocy. Natomiast w zależności od jej typu i składu (liczba osób, liczba dzieci) może wystąpić również w wierszach 8, 16 i 21.

Przykład:

Rodzina 5-osobowa (mąż, żona, troje dzieci), w której przeważającym źródłem utrzymania jest emerytura lub renta.

Rodzinę tę należy wykazać w wierszach:

1 oraz 6

8 oraz 11

21 oraz 25.

Rodzina ta nie zostanie natomiast wykazana w wierszach 16-20, gdyż nie jest rodziną niepełną.

Liczba rodzin wykazana w wierszu 1 w kolumnie 1 i liczba osób w tych rodzinach /wiersz 1 kolumna 3/ winna być sumą wiersza 1 /kolumna 2/ oraz wiersza 5 /kolumna 2/ z Działu 3.

Podobnie liczba rodzin na wsi wykazana w wierszu 1 kolumna 2 winna być sumą wiersza 1 /kolumna 3/ i wiersza 5 /kolumna 3/ z Działu 3.

Za rodzinę niepełną należy uznać rodzinę, w skład której wchodzi jedno z rodziców (matka lub ojciec) z dzieckiem (z dziećmi).

Za rodzinę emerytów i rencistów należy uznać rodzinę, w której wyłącznym lub głównym (przeważającym) źródłem utrzymania jest emerytura lub renta.

Dział 5 „ TYPY RODZIN OBJĘTYCH POMOCĄ SPOŁECZNĄ” obejmuje łącznie osoby lub rodziny objęte pomocą społeczną wymienione w działach 2A,2B,2C-1,2C-2,2C-3.

PROGRAM „POMOC PAŃSTWA W ZAKRESIE DOŻYWIANIA”

OBJAŚNIENIA

DO FORMULARZY SPAWOZDAWCZYCH

Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 17 lutego 2006 r. w sprawie realizacji programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, Dz.U. Nr 25, poz. 186, informację o realizacji Programu należy sporządzić po zakończeniu każdego kwartału. Terminy nadsyłania sprawozdań upływają:

- 1) 15 dnia miesiąca po zakończeniu kwartału w przypadku gmin;
- 2) 30 dnia miesiąca po zakończeniu kwartału w przypadku wojewody.

Informację zbiorczą należy przekazać do Departamentu Pomocy i Integracji Społecznej w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej.

Sprawozdanie z Programu sporządzane jest narastająco z wydanych decyzji, z wyjątkiem: świadczenia w formie posiłku oraz szacunkowej liczby dzieci i osób wymagających dożywiania, nie objętych programem, (szczegóły zostały przedstawione w objaśnieniach do Działu I i III).

Przy sporządzaniu sprawozdania należy pamiętać, iż za świadczenie przyjmuje się w przypadku:

- posiłku – 1 posiłek;
- zasiłku celowego – 1 zasiłek na rodzinę na 1 miesiąc;
- świadczenia rzeczowego – 1 zasiłek na rodzinę na 1 miesiąc

W sprawozdaniu przy świadczeniach rzeczowych należy wykazać tylko produkty zakupione w ramach Programu, nie należy wliczać nadwyżek żywności z Unii Europejskiej.

Informacje zawarte w sprawozdaniu z Programu powinny być również uwzględnione w Dziale 2B sprawozdania MPiPS-03, przy zachowaniu zasady, że każda osoba wystąpi tylko jeden raz.

Do Działu 2B MPiPS-03, wiersz 10 „posiłek” i 11 „w tym dla dzieci” należy przenieść odpowiednie informacje z Działu III sprawozdania z Programu, tj. informacje z:
wiersza 1 – liczba osób korzystających z posiłku,
wiersza 6 – liczba rodzin,
wiersza 7 – liczba osób w rodzinach,
wiersza 8 – liczba posiłków,
wiersza 13 – koszt posiłków.

Do Działu 2B MPiPS-03, wiersz 21 „inne zasiłki celowe i w naturze ogółem” należy przenieść odpowiednie informacje z Działu II sprawozdania z Programu, tj. informacje z:
wiersza 1, kolumna 2- liczba osób, którym przyznano decyzja świadczenie,
wiersza 5, kolumna 2 – koszt świadczeń
wiersza 2, kolumna 2 – liczba rodzin,
wiersza 3, kolumna 2 – liczba osób w rodzinach.

Dział I. Informacje ogółem

Zawiera informacje podsumowujące dane zawarte w Dziale II, III i IV oraz informacje uzupełniające dot. szacunkowej liczby dzieci i osób wymagających dożywiania, nie objętych programem, liczby punktów żywieniowych i liczby placówek prowadzących dożywianie.

Wiersz 1 – „Rzeczywista liczba osób objętych programem” odzwierciedla liczbę osób w podziale na grupy beneficjentów, która faktycznie korzysta z pomocy w ramach Programu:

Informacje umieszczone w wierszach 2, 4, 5 powinny być powtórzeniem odpowiednich informacji podanych w Dziale II, wiersz 3 (uzupełnione o podział na grupy wiekowe) oraz w Dziale III, wiersz 1.

- wiersz 2 – należy umieścić liczbę osób, która otrzymuje posiłek; należy uwzględnić również liczbę osób korzystających z posiłku **z częściową odpłatnością**.

Dział I, wiersz 2, kolumna 2 = Dział III, wiersz 1, kolumna 2 oraz

Dział I, wiersz 2, kolumna 3 = Dział III, wiersz 1, kolumna 3

- wiersz 4 – należy umieścić liczbę osób korzystających z zasiłku celowego, tzn. liczbę wszystkich osób w rodzinie;

Dział I, wiersz 4, kolumna 2 = Dział II, wiersz 3, kolumna 2 oraz

Dział I, wiersz 4, kolumna 3 = Dział II, wiersz 3, kolumna 3

- wiersz 5 – należy wykazać liczbę osób korzystających z pomocy w formie rzeczowej, tzn. liczbę wszystkich osób w rodzinie;

Dział I, wiersz 5, kolumna 2 = Dział II, wiersz 3, kolumna 4 oraz

Dział I, wiersz 5, kolumna 3 = Dział II, wiersz 3, kolumna 5

W wierszu 1 każdą osobę wymienioną w wierszach 2, 4, 5 należy wymienić tylko jeden raz. Wiersz 1 nie musi być sumą wierszy 2, 4, 5. Analogicznie kolumna 2 nie musi być sumą kolumn 4, 6, 8 oraz kolumna 3 nie musi stanowić sumy kolumn 5, 7, 9.

Wiersze 3 i 6 – „w tym liczba osób którym dowieziono ...” należy wykazać rzeczywistą, faktycznie korzystającą z pomocy, liczbę osób, którym dowieziono odpowiednio posiłek / świadczenie rzeczowe; w przypadku świadczenia rzeczowego analogicznie jak w wierszu 5 należy wykazać liczbę wszystkich osób w rodzinie.

Wiersz 7 - „Koszt programu ogółem” stanowi sumę „Kwoty świadczeń” z Działu II dla zasiłku celowego i świadczenia rzeczowego, „Kosztu posiłków” z Działu III oraz „Pozostałych kosztów ogółem” z Działu IV wg następującego wzoru:

kolumna 2 „Ogółem” = Dział II, w. 5, kol. 2 + Dział II, w. 5, kol. 4 + Dział III, w. 13, kol. 2 + Dział IV, w. 1, kol. 2

kolumna 3 „w tym na wsi” = Dział II, w. 5, kol. 3 + Dział II, w. 5, kol. 5 + Dział III, w. 13, kol. 3 + Dział IV, w. 1, kol. 3

Wiersz 7 „Koszt programu ogółem” stanowi **sumę** wiersza 8 „środki własne” oraz wiersza 9 „dotacja”.

Wiersz 8 – „środki własne” stanowią sumę środków własnych wchodzących w skład „Kwoty świadczeń” z Działu II, „Kosztu posiłków” z Działu III oraz „Pozostałych kosztów ogółem” z Działu IV wg następującego wzoru:

kolumna 2 „Ogółem” = Dział II, w. 6, kol. 2 + Dział II, w. 6, kol. 4 + Dział III, w. 14, kol. 2 + Dział IV, w. 2, kol. 2

kolumna 3 „w tym na wsi” = Dział II, w. 6, kol. 3 + Dział II, w. 6, kol. 5 + Dział III, w. 14, kol. 3 + Dział IV, w. 2, kol. 3

Wszelkie spadki, darowizny, środki pozyskane od sponsorów na rzecz gminy, zgodnie z art. 4 ust.1 pkt 5 ustawy z dnia 13 listopada 2003r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, stanowią źródło dochodów własnych gminy. W związku z powyższym wszelkie dodatkowe środki pozyskane przez gminę należy wykazywać w środkach własnych.

Wiersz 9 – „dotacja” stanowi sumę dotacji wchodzących w skład „Kwoty świadczeń” z Działu II, „Kosztu posiłków” z Działu III oraz „Pozostałych kosztów ogółem” z Działu IV wg następującego wzoru:

kolumna 2 „Ogółem” = Dział II, w. 7, kol. 2 + Dział II, w. 7, kol. 4 + Dział III, w. 15, kol. 2 + Dział IV, w. 3, kol. 2

kolumna 3 „w tym na wsi” = Dział II, w. 7, kol. 3 + Dział II, w. 7, kol. 5 + Dział III, w. 15, kol. 3 + Dział IV, w. 3, kol. 3

Wiersz 10 – „Szacunkowa liczba dzieci i osób wymagających dożywiania, nie objętych programem” stanowi sumę wierszy 11+12+13+14. Powyższe informacje należy podać w podziale na grupy beneficjentów, wg stanu w danym okresie sprawozdawczym. Nie należy wykazywać liczby osób nie objętych programem z powodu przekroczenia kryterium dochodowego.

Wiersz 15 – „Liczba punktów żywieniowych” wykazuje liczbę punktów, w których wydawane lub przyrządzane są posiłki w podziale na stołówki (wiersz 16) i inne (wiersz 18). W wierszach 17 i 19 należy wykazać odpowiednio stołówki lub inne np. pomieszczenia do przygotowywania kanapek uruchomione w danym roku sprawozdawczym. Należy wykazywać jedynie punkty żywieniowe, z których korzystają beneficjenci objęci Programem „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. Daną stołówkę, czy pomieszczenie należy wykazać tylko raz, tzn. powinna być wykazana przez tą gminę, na terenie której znajduje się stołówka / pomieszczenie.

Wiersz 20 – „Liczba placówek prowadzących dożywianie”. Należy wykazać liczbę placówek prowadzących dożywianie w ramach Programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” w podziale na szkoły, przedszkola, żłobki i inne w tej gminie, na terenie której znajduje się placówka. Daną placówkę należy wykazać tylko raz. Nie należy odrębnie liczyć filii placówek.

Kolumna 4 i 5 – „dzieci do 7 roku życia”. Należy wykazać wszystkie dzieci, które jeszcze nie podjęły nauki w szkole, nawet te które ukończyły już 7 lat.

Dział II. Pomoc w formie zasiłku celowego i świadczeń rzeczowych

Wiersz 1, kolumna 2 i 4 – „Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie” należy podać liczbę osób na które wystawiona jest decyzja, przyznająca odpowiednio: zasiłek celowy, świadczenie rzeczowe. Analogicznie należy postąpić z kolumną 3 i 5 „w tym na wsi”. W przypadku, gdy na decyzji widnieje więcej niż jedna osoba (np. cała rodzina) należy wykazać **jedną osobę**.

Wiersz 2, kolumna 2 i 4 – „Liczba rodzin” należy podać rzeczywistą liczbę rodzin w których osobie / osobom przyznano decyzją świadczenie (zasiłek celowy, świadczenie rzeczowe). Analogicznie należy postąpić z kolumną 3 i 5 „w tym na wsi”.

Wiersz 3 kolumna 2, 3 – analogicznie jak w przypadku liczby rodzin.

Wiersz 4 – „Liczba świadczeń” w kol. 2 i 3 należy podać liczbę przyznanych zasiłków celowych.

Wiersz 5 – „Kwota świadczeń” stanowi sumę wiersza 6 „środki własne” i wiersza 7 „dotacja”.

Należy w tym wierszu wykazać kwotę świadczeń wynikających z przyznanych decyzji.

Wiersz 8 – „Koszt jednego świadczenia” dla zasiłku celowego stanowi iloraz wiersza 5 przez wiersz 4.

Dział III. Pomoc w formie posiłku

Ze względu na specyfikę świadczenia w formie posiłku należy je potraktować również w specyficzny sposób. Informacje związane z tym świadczeniem dotyczące:

- liczby osób, korzystających z posiłku,
- liczby rodzin,
- liczby osób w rodzinach,
- liczby posiłków (w podziale na typy: pełen obiad, jedno danie gorące itd.),
- oraz kosztu posiłków (w podziale na środki własne i dotację)

powinny pochodzić z decyzji, a następnie powinny być skorygowane o faktyczną realizację tego świadczenia.

Przykład:

Styczeń: przyznano decyzją posiłki dla 20 dzieci, które będą jadły posiłek w postaci pełnego obiadu 5 razy w tygodniu, w miesiącu styczniu przez 22 dni. Zakładając, że koszt jednego posiłku wynosi 2 zł, całkowity koszt posiłków jest przewidziany na kwotę 880 zł, która będzie sfinansowana w całości z dotacji. Jednak faktycznie z posiłków w szkole skorzystało 15 dzieci. Faktyczny koszt wyniósł zatem nie 880 zł, ale 660 zł.

Z zaplanowanych wydatków na kwotę 880 zł, w miesiącu styczniu nie wykorzystano 220 zł.

	decyzje	realizacja
liczba osób	20	15
liczba posiłków	440	330
koszt posiłków	880	660
w tym:		
środki własne		
dotacja	880	660

Luty: dysponując większymi środkami przyznano posiłek w postaci pełnego obiadu w tej samej szkole kolejnym 5 dzieciom. Zatem na miesiąc luty zaplanowano posiłki (przez 20 dni) dla 25 dzieci (20 dzieci, którym decyzją przyznano posiłek w styczniu + kolejne 5 dzieci) na kwotę 1000 zł. Do niewykorzystanej w miesiącu styczniu kwoty 220 zł gmina dokłada ze środków własnych 780 zł. W miesiącu lutym plan został zrealizowany w całości.

narastająco	decyzje	realizacja
liczba osób	25	25
liczba posiłków	940	830
koszt posiłków	1880	1660
w tym:		
środki własne	780	780
dotacja	1100	880

Marzec: kontynuacja dożywiania 25 dzieci, zaplanowany koszt posiłków w tym miesiącu to 1150 zł, który będzie sfinansowany w 50% z dotacji i w 50% ze środków własnych. Faktycznie jednak z posiłków w szkole przez 23 dni skorzystało 23 dzieci, a dwoje dzieci tylko przez 10 dni. Z zaplanowanych wydatków na kwotę 1150 zł, w miesiącu marcu faktycznie wydano 1098 zł, z czego 549 zł ze środków własnych i 549 zł z dotacji.

narastająco	decyzje	realizacja
liczba osób	25	25
liczba posiłków	1515	1379
koszt posiłków	3030	2758
w tym:		
środki własne	1355	1329
dotacja	1675	1429

Tablica 1 przedstawia sposób wypełnienia Działu III sprawozdania z Programu.

Ponadto poszczególne wiersze należy wypełnić zgodnie z objaśnieniami poniżej:

W poszczególnych wierszach należy uwzględnić również informacje dotyczące osób korzystających z posiłku z **częściową odpłatnością**. Natomiast w przypadku 100% odpłatności rodziców / opiekunów żadne informacje (ilość rodzin i osób, ilość i wartość świadczeń) nie powinny być uwzględniane w sprawozdaniu.

Wiersz 1 – „Liczba osób korzystających z posiłku” należy podać informacje o liczbie osób faktycznie korzystających z tej formy pomocy ogółem (kolumny 2 i 3), w podziale na grupy wiekowe (kolumny 4 – 9) oraz w podziale na formy posiłku (wiersze 2 – 5).

Wiersz 6, kolumna 2 i 3 – „Liczba rodzin” należy podać rzeczywistą liczbę rodzin ogółem, w których osoba / osoby korzystają z pomocy w formie posiłku, z uwzględnieniem liczby rodzin na wsi.

Wiersz 7 kolumna 2 i 3 – analogicznie jak w przypadku liczby rodzin.

Wiersz 8 – „Liczba posiłków” należy podać faktyczną liczbę wydanych posiłków z podziałem na: całodzienne wyżywienie (w przypadku żłobków, przedszkoli), pełen obiad (wiersz 10), jedno danie gorące (wiersz 11), mleko, bułka / kanapki (wiersz 12) oraz grupy wiekowe (kolumny 4 – 9). Przyznane decyzją całodzienne wyżywienie realizowane np. w przedszkolu należy traktować jako jedno świadczenie.

W koszcie posiłków, wiersz 13-15 należy uwzględnić koszt posiłków faktycznie zrealizowanych. W przypadku, gdy na koniec kwartału nie ma informacji na temat faktycznej realizacji należy przyjąć informacje z decyzji, które w kolejnym sprawozdaniu na koniec następnego kwartału należy skorygować. Nie dotyczy to sprawozdania rocznego, w przypadku, którego rozliczenie powinno być dokonane w terminach umożliwiających przygotowanie sprawozdania z realizacji.

Wiersz 13 – „Koszt posiłków” stanowi sumę wiersza 14 „środki własne” i wiersza 15 „dotacja”. Należy w tym wierszu wykazać faktyczną kwotę wydatkowaną na pomoc w formie posiłków. W przypadku posiłków z częściową odpłatnością należy uwzględnić tą część kosztów, którą poniósł ośrodek pomocy społecznej ze środków własnych bądź dotacji, nie uwzględniając kosztów poniesionych przez rodziców / opiekunów.

Wiersz 16 – „Koszt jednego posiłku” stanowi iloraz wiersza 13 przez wiersz 8.

Tablica 1. Fragment tabeli dot. Działu III. *Pomoc w formie posiłku*

ZA OKRES: I - III

Wyszczególnienie		PROGRAM "POMOC PAŃSTWA W ZAKRESIE DOŻYWIANIA"	
		POSIŁEK ¹⁾	
		OGÓŁEM	w tym na wsi
1		2	3
Liczba osób korzystających z posiłku	1	25	
w tym z posiłku w formie:			
Całodziennego wyżywienia (przedszkola, żłobki, itp.)	2		
Pełnego obiadu	3	25	
Jednego dania gorącego	4		
Mleka, bułki / kanapki	5		
Liczba rodzin	6	18	
Liczba osób w rodzinach	7	58	
Liczba posiłków	8	1379 (330+500+549)	
w tym:			
Całodzienne wyżywienie (przedszkola, żłobki, itp.) ²⁾	9		
Pełen obiad	10	1379 (330+500+549)	
Jedno danie gorące	11		
Mleko, bułka / kanapki	12		
Koszt posiłków (w zł) ³⁾	13	2758 (660+1000+1098)	
z tego:			
Środki własne	14	1329 (0+780+549)	
Dotacja	15	1429 (660+220+549)	
Koszt jednego posiłku (w zł) (iloraz: wiersz 13 / wiersz 8)	16	2,00	

1) w przypadku posiłku informacje z decyzji należy skorygować o faktyczną realizację tego świadczenia.

2) przyznane decyzją całodziennego wyżywienie realizowane np. w przedszkolu należy traktować jako jedno świadczenie.

3) Koszt posiłków należy podać w zaokrągleniu do 1 zł.

Dział IV. Pozostałe koszty

Wiersz 1 – „Pozostałe koszty – ogółem” należy podać w podziale na środki własne i dotacje. Wiersz 1 jest sumą wierszy 2 i 3 oraz sumą wierszy 4, 5, 6.

Wiersz 4 – „Koszt dowozu”, tu należy podać koszty związane z koniecznością dowozu posiłków i świadczeń rzeczowych razem. Należy wykazać, zgodnie z rozporządzeniem, zarówno dowóz posiłków (ewentualnie świadczeń rzeczowych) dla dzieci i młodzieży uczęszczających do żłobków, przedszkoli i szkół nie posiadających bazy do przygotowywania posiłków, jak również do osób starszych, chorych, niepełnosprawnych, które nie są w stanie same dotrzeć do punktu wydawania posiłków. Należy również wykazać koszty związane z przewiezieniem posiłku z placówki do placówki. Jeżeli jest wykazany koszt dowozu, to wykazane powinny być również osoby, dla których dowieziono posiłek w Dziale I.

Wiersz 5 - „Koszt utworzenia punktów wraz z wyposażeniem”. Należy wykazywać również koszty samego wyposażenia punktów już istniejących.